

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2016/2356 НА СЪВЕТА**от 19 декември 2016 година****в подкрепа на дейностите на SEESAC по разоръжаване и контрол на оръжията в Югоизточна Европа в рамките на Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 26, параграф 2 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) На 15 и 16 декември 2005 г. Европейският съвет прие Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях („стратегията“), в която се задават насоки за действията на Съюза по отношение на малките оръжия и леките въоръжения (МОЛВ). Стратегията посочва Балканите и Югоизточна Европа като един от най-засегнатите региони по отношение на прекомерното натрупване и разпространение на МОЛВ. В нея се заявява, че Съюзът ще отладе приоритетно значение на Централна и Източна Европа, като по отношение специално на Балканите се подчертава, че подкрепата за ефективен многостранен подход, както и за подходящи регионални инициативи, е ефективен инструмент за нейното прилагане. В нея също по-специално се утвърждава необходимостта от участие в усилията за намаляване на излишъка от запаси на МОЛВ в Източна Европа, който е наследство от Студената война.
- (2) През 2016 г. на шестата подготвителна конференция за преглед на Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с МОЛВ във всичките ѝ аспекти („Програма за действие“), приета на 20 юли 2001 г., всички държави — членки на ООН, отново потвърдиха ангажимента си за предотвратяване на незаконния трафик на МОЛВ. Държавите приветстваха напредъка по укрепване на подрегионалното и регионалното сътрудничество и поеха ангажимент да създадат или укрепят, по целесъобразност, съответните механизми за сътрудничество, координация и обмен на информация, включително обмена на добри практики, с оглед подпомагане на изпълнението на програмата за действие.
- (3) Центърът за Югоизточна и Източна Европа за контрол на малки оръжия и леки въоръжения (SEESAC), създаден през 2002 г. в Белград и опериращ съгласно съвместния мандат на Програмата на ООН за развитие (ПРООН) и Съвета за регионално сътрудничество (наследник на Пакта за стабилност за Югоизточна Европа), подпомага националните и регионалните заинтересовани страни да контролират и намалят разпространението и злоупотребата с МОЛВ и боеприпаси, като по този начин допринася за повишената стабилност, сигурност и развитие на Югоизточна и Източна Европа. SEESAC поставя особено ударение на развитието на регионални проекти за решаване на въпроса с трансграничните потоци на оръжия.
- (4) По-рано Съюзът подкрепи SEESAC чрез Решение 2002/842/ОВППС ⁽¹⁾, удължено и изменено с решения 2003/807/ОВППС ⁽²⁾ и 2004/791/ОВППС на Съвета ⁽³⁾, както и Решение 2010/179/ОВППС на Съвета ⁽⁴⁾. Съюзът подкрепи дейностите на SEESAC по контрол на оръжията чрез Решение 2013/730/ОВППС на Съвета ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Решение 2002/842/ОВППС от 21 октомври 2002 г. за изпълнение на Съвместно действие 2002/589/ОВППС относно приноса на Европейския съюз в борбата срещу дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие в Югоизточна Европа (ОВ L 289, 26.10.2002 г., стр. 1).

⁽²⁾ Решение 2003/807/ОВППС от 17 ноември 2003 г. за удължаване и изменение на Решение 2002/842/ОВППС за изпълнение на Съвместно действие 2002/589/ОВППС относно приноса на Европейския съюз в борбата срещу дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие в Югоизточна Европа (ОВ L 302, 20.11.2003 г., стр. 39).

⁽³⁾ Решение 2004/791/ОВППС от 22 ноември 2004 г. за удължаване и изменение на Решение 2002/842/ОВППС за изпълнение на Съвместно действие 2002/589/ОВППС относно приноса на Европейския съюз в борбата срещу дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие в Югоизточна Европа (ОВ L 348, 24.11.2004 г., стр. 46).

⁽⁴⁾ Решение 2010/179/ОВППС на Съвета от 11 март 2010 г. в подкрепа на дейността на SEESAC на Западните Балкани в рамките на Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях (ОВ L 80, 26.3.2010 г., стр. 48).

⁽⁵⁾ Решение 2013/730/ОВППС на Съвета от 9 декември 2013 г. в подкрепа на дейността на SEESAC по разоръжаване и контрол на оръжията в Югоизточна Европа в рамките на Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях (ОВ L 332, 11.12.2013 г., стр. 19).

- (5) Съюзът желае да финансира още един проект на SEESAC за намаляване на заплахата от незаконното разпространение и трафика на МОЛВ и боеприпаси за тях в Югоизточна Европа,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С оглед изпълнението на стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях и утвърждаването на мира и сигурността, Съюзът подкрепя дейности по проекта за намаляване на заплахата от незаконно разпространение и трафик на МОЛВ и боеприпаси за тях в Югоизточна Европа, които имат следните конкретни цели:

Засилено регионално сътрудничество, обмен на знание и споделяне на информация, водещи до повишаване на капацитета за основано на факти създаване на политики;

Подобрен капацитет за физическа сигурност и управление на запасите посредством подобрения на инфраструктурата в областта на сигурността, намаляване на излишъка и обучение;

Повишен капацитет за маркиране, проследяване и поддържане на регистри;

Намаляване на незаконното притежаване на огнестрелни оръжия и злоупотребата с тях посредством подкрепа за кампании за повишаване на осведомеността и за събиране;

Съюзът финансира проекта, подробна информация за който се съдържа в приложението.

Член 2

1. Върховният представител отговаря за изпълнението на настоящото решение.
2. Техническото изпълнение на проекта, посочен в член 1, се извършва от SEESAC.
3. SEESAC изпълнява задачите си под ръководството на върховния представител. За тази цел върховният представител сключва необходимите договорености с ПРООН, която действа от името на SEESAC.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на финансирания от Съюза проект, посочен в член 1, е 6 508 136 EUR. Прогнозният общ бюджет на цялостната програма възлиза на 9 142 355 EUR. Програмата се съфинансира от Съюза, Министерството на външните работи на Кралство Норвегия и бенефициера.
2. Разходите, които се финансират от референтната сума по параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за бюджета на Съюза.
3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите, посочени в параграф 1. За тази цел тя сключва необходимото споразумение с ПРООН, която действа от името на SEESAC. В споразумението се предвижда, че SEESAC трябва да осигурява видимост на участието на Съюза, съответстваща на неговия размер.
4. Комисията полага усилия да сключи споразумението, посочено в параграф 3, възможно най-скоро след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за евентуални трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението.

Член 4

1. Върховният представител докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни тримесечни доклади, изготвяни от SEESAC. Тези доклади представляват основа за оценката, осъществявана от Съвета.
2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проекта, посочен в член 1.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.
2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението, посочено в член 3, параграф 3 или шест месеца след датата на влизането на настоящото решение в сила, ако в рамките на този период не е сключено споразумение.

Съставено в Брюксел на 19 декември 2016 година.

За Съвета
Председател
L. SÓLYMOS

ПРИЛОЖЕНИЕ

Предложение за принос на Съюза към проекта на SEESAC за намаляване на заплахата от незаконното разпространение и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях в Югоизточна Европа**1. Въведение и цели**

Югоизточна Европа продължава да бъде регион, който е повод за особена загриженост, както и важно предизвикателство за Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях („стратегия на ЕС за МОЛВ“). Въпреки че през последните години бе постигнат съществен напредък, големият мащаб на натрупване на МОЛВ и боеприпаси, неподходящите условия за съхранение, широкото незаконно притежаване, както и пропуските в изготвяните политики и в капацитета за тяхното провеждане, продължават да ограничават ефективността на усилията за контрол на МОЛВ. Поради това, с цел да се осигури непрекъснат напредък, да се запазят постиженията и да се подготви пътят за дългосрочно решение, продължаването на подкрепата за борба със заплахата от разпространение и незаконен трафик на МОЛВ в рамките на и от Югоизточна Европа представлява съществена част от усилията на Съюза за постигане на целите на стратегията на ЕС за МОЛВ.

Общата цел на проекта е да се допринесе за международния мир и сигурност чрез борба срещу заплахата от широко разпространеното натрупване и незаконната търговия с МОЛВ и боеприпасите за тях в рамките на и от Югоизточна Европа. Същевременно проектът ще укрепи регионалната стабилност, функционирайки в рамките на Съвета за регионално сътрудничество, (наследник на Пакта за стабилност за Югоизточна Европа) и в партньорство с други имащи отношение инициативи. По-специално проектът ще засили регионалното сътрудничество, обмена на знание и споделянето на информация и ще доведе до по-голям капацитет за основано на факти създаване на политики; ще подобри капацитета за физическа сигурност и управление на запасите посредством подобрения в инфраструктурата в областта на сигурността, намаляване на излишъка и обучение; ще повиши капацитет за маркиране, проследяване и поддържане на регистри; и ще намали незаконното притежаване на огнестрелни оръжия и злоупотребата с тях посредством подкрепа за кампаниите за повишаване на осведомеността и за събиране.

Изпълнението на проекта е основано на Регионалния план за изпълнение при борбата с разпространението на МОЛВ и ще доведе до повишена сигурност и стабилност в Югоизточна Европа и отвъд региона чрез борба с разпространението и незаконния трафик на МОЛВ и боеприпаси за тях. Проектът ще има пряк принос за изпълнението на стратегията на ЕС за сигурност, стратегията на ЕС за МОЛВ, стратегията на ЕС в областта на огнестрелните оръжия, Договора за търговията с оръжие, Програмата на ООН за действие за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с МОЛВ във всичките ѝ аспекти и Международния инструмент за проследяване, Протокола на ООН за огнестрелните оръжия, Резолюция 1325(2000) на Съвета за сигурност на ООН и ще засили по-специално регионалното сътрудничество в борбата със заплахата от разпространението на МОЛВ и боеприпаси за тях. Освен това резултатите от проекта ще допринесат пряко за изпълнението на целта за устойчиво развитие № 16 относно мирните и справедливи общества, по-специално цели 16.1 (Съществено намаляване на всички форми на насилие и на смъртността навсякъде) и 16.4 (Съществено намаляване на потоците на незаконни оръжия). Освен това проектът ще подпомогне изпълнението на плана за действие на Комисията за борба с незаконния трафик на огнестрелни оръжия и взривни вещества в Съюза.

Като надгражда по-специално над успешното прилагане на Решение 2013/730/ОВППС на Съвета и в съответствие със стратегията на ЕС за МОЛВ, този последващ проект се стреми по този начин да укрепи допълнително националните системи за контрол и да продължи насърчаването на многостранен подход, който създава регионални механизми за борба с доставката и дестабилизиращото разпространение на МОЛВ и боеприпаси за тях. Освен това, с цел да се гарантира, че постиженията по отношение на капацитета в Югоизточна Европа се споделят с други евентуални области, будещи безпокойство, проектът ще се стреми към по-всеобхватно регионално измерение посредством целенасочени усилия за трансфер на знание.

2. Подбор на изпълнителна агенция и координиране с други подходящи инициативи за финансиране

SEESAC е съвместна инициатива на Програмата на ООН за развитие (ПРООН) и Съвета за регионално сътрудничество и в това си качество представлява основният център на дейностите, свързани с МОЛВ, в Югоизточна Европа. В качеството си на изпълнител на Регионалния план за изпълнение при борбата с разпространението на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ), SEESAC работи от 2002 г. в Югоизточна Европа със заинтересовани лица на

национално и международно равнище за прилагането на всеобхватен подход към контрола на МОЛВ чрез изпълнението на широк спектър от дейности, включително: повишаване на осведомеността и кампании за събиране на МОЛВ, управление на запасите, намаляване на излишъка и подобрени способности за маркиране и проследяване, както и подобрен контрол на износа на оръжие. По този начин SEESAC придоби уникален капацитет и опит в прилагането на регионални многостранни интервенции на фона на споделената политическа и икономическа история на държавите в региона, като гарантира национална и регионална ангажираност и дългосрочна устойчивост на действията си и като се утвърди като основният регионален орган в областта на контрола на МОЛВ.

SEESAC разкри двустранни и многостранни комуникационни канали с всички значими участници и организации. SEESAC също играе ролята на секретариат на регионалната ръководна група (PPG) за МОЛВ. Освен това SEESAC е и секретариатът на инициативата за регионален подход за намаляване на запасите (RASR). SEESAC редовно е канен да участва във всички значими регионални форуми, като годишните заседания на министрите на правосъдието и вътрешните работи от ЕС и Западните Балкани; процеса на НАТО за обмен на структурна информация за МОЛВ и процеса на министрите на отбраната от Югоизточна Европа (SEDM). Той има широка мрежа от официални и неофициални партньорства с организации като RACVIAC (Регионален център за подпомагане на проверките и изпълнението на мерки за контрол на оръжията) — Център за сътрудничество в областта на сигурността и форума на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) за сътрудничество в областта на сигурността (FSC). Посредством координиращото действие на ООН за малките оръжия (CASA) и други механизми се провеждат редовни координационни срещи с други агенции на ООН, като Службата на ООН по наркотиците и престъпността (СНПООН) и на Службата на ООН по въпросите на разоръжаването („СВР ООН“). По този начин SEESAC се разви като регионален център и основно звено за широк спектър въпроси, свързани с реформата на сектора за сигурност, с по-специфично ударение върху контрола на МОЛВ и управлението на запаси. SEESAC, чието седалище е в Белград, понастоящем функционира в цяла Югоизточна Европа с дейности в Албания, Босна и Херцеговина, Косово*, Република Молдова, Черна гора, Сърбия и бившата югославска република Македония. В миналото SEESAC функционираше и в България, Хърватия и Румъния. Регионалната ангажираност се гарантира от Съвета за регионално сътрудничество, както и от PPG, където представители на всички държави от Югоизточна Европа предоставят стратегически насоки, инициативи и заявки за дейности на SEESAC.

SEESAC първи въведе подход, основан на решаването на съвместните проблеми чрез регионални инициативи, който доведе до впечатляващи резултати в Югоизточна Европа, не само поради споделянето на ключова информация и насърчаването на здравословна регионална конкуренция, която той поражда, но също и поради факта, че подпомага постигането на постоянни и лесно измерими резултати посредством всеобхватно прилагане. Участието от страна на SEESAC във всички значими регионални процеси и инициативи (като процеса на министрите на отбраната от Югоизточна Европа, регионалният подход за намаляване на запасите (RASR) и RACVIAC) осигурява своевременен и открит обмен на информация, добра осведоменост за положението и прогнозиране, необходими, за да се гарантира прилагане, което не е застрашено от припокриване на усилията и което е в съответствие с настоящите потребности на правителствата и регионите, както и с възникващите тенденции.

SEESAC основава всички свои дейности на събраните основни данни и осигурява поддръжката и политическата подкрепа от страна на заинтересованите национални лица като предварително условие за действие. SEESAC осъществи предишните си проекти, финансирани от ЕС, с много висок процент на реализация на предвидените дейности, постигайки устойчиви проектни резултати чрез развиването и насърчаването на националната ангажираност за проектите и дейностите си, чрез насърчаване на регионалното координиране, споделянето на опит и най-добри практики, както и регионална научноизследователска дейност. Експертният му опит по МОЛВ и задълбочените му познания по регионалните въпроси и съответните заинтересовани страни превръщат SEESAC в най-подходящия партньор за изпълнението на това конкретно действие.

Освен това проектът допълва настоящите усилия на национално равнище, като се стреми към постигането на полезни взаимодействия в максимална степен. По отношение по-специално на Босна и Херцеговина, проектът допълва други два проекта, а именно:

- проекта EXPLOR, финансиран чрез краткосрочния компонент на Инструмента на Съюза, допринасящ за стабилността и мира, и осъществяван от бюрото на ПРООН в Сараево в партньорство с мисията на ОССЕ в Босна и Херцеговина, за повишаване на сигурността на населението на Босна и Херцеговина чрез намаляване на запасите от нестабилни боеприпаси и засилване на сигурността на местата за съхранение;
- проекта SECUP в Босна и Херцеговина за повишаване на сигурността на местата за съхранение на боеприпаси и оръжие, който се осъществява съвместно от мисията на ОССЕ в Босна и Херцеговина и Министерството на отбраната на Босна и Херцеговина, като EUFOR предоставя експертно техническо консултиране и мониторинг на аспектите на сигурността и безопасността при изпълнението на проекта.

SEESAC ще работи посредством координационния механизъм, създаден от Министерството на отбраната и международните участници и ще осъществява редовна връзка с EUFOR Althea, мисията на ОССЕ в Босна и Херцеговина и

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

бюрото на ПРООН в Сараево, за да се гарантира постоянна координация и допълване с тези проекти, както и с текущите усилия на международната общност за решаване на проблема с излишните запаси от конвенционални боеприпаси, съхранявани от Министерството на отбраната на Босна и Херцеговина, и с оглед на евентуални бъдещи планове за кампания за събиране на незаконни конвенционални оръжия в Босна и Херцеговина. При предходната фаза беше постигнат съществен напредък посредством тясно сътрудничество и координация с тези два проекта, което доведе до по-ефективни резултати.

Предложеният проект е част от по-широката програма и SEESAC ще работи съвместно със следните усилия за международна помощ:

- В Черна гора предназначението на проекта MONDEM, управляван от ПРООН в партньорство с ОССЕ, е да се работи за намаляването на рисковете пред мерките за неразпространение чрез изграждане на сигурна и безопасна инфраструктура за съхранение на конвенционални боеприпаси и системи за управление, намаляване на риска за общностите от експлозивни чрез демилитаризиране по екологично съобразен начин, унищожаване на опасни токсични отпадъци (течно ракетно гориво) и подкрепа за реформата в отбраната чрез унищожаването на ограничен брой системи от тежкото въоръжение, подобрени от Министерството на отбраната на Черна гора;
- В Косово проектът за намаляване на рисковете, свързани с огнестрелни оръжия и взривни вещества (FERM), (предишен KOSSAC), чието първоначално предназначение беше намаляване на въоръженото насилие в Косово и повишаване на сигурността на общностите, има за цел подпомагане на заинтересованите страни в Косово при контрола върху широко разпространеното незаконно притежаване и разпространение на МОЛВ, както и, посредством основано на риска управление и основан на факти подход, свеждане до минимум на рисковете, свързани с тези оръжия и взривни вещества;
- В Сърбия предназначението на проекта CASM, финансиран от Държавния департамент на САЩ, ПРООН и ОССЕ, е да се повиши сигурността и безопасността на предварително определени места за съхранение на конвенционални боеприпаси и да се унищожат боеприпасите, за които е докладвано, че са в излишък.

Освен това по линия на проекта ще се работи за постигането на координация с нововъзникващи инициативи в бившата югославска република Македония, чиято цел е повишаване на капацитета на полицията за управление на запасите.

SEESAC поддържа редовни връзки и с ОССЕ, НАТО и програмата „Помощ от народа на Норвегия“, както и с други значими участници, с цел да се осигури допълване на действията, своевременно осъществяване на интервенцията и ефективност на разходите при използването на ресурсите.

3. Описание на проекта

Новият етап на проекта SEESAC ще стъпи на основата на постиженията по линия на Решение 2013/730/ОВППС на Съвета, и ще постави акцент върху четири основни области, като се запази всеобхватният подход за преодоляване на заплахата, породена от МОЛВ в региона. Четирите области са ориентирани към стратегическото/политическото равнище, както и към оперативните аспекти, съчетавайки по-традиционни подходи за контрол на МОЛВ с акцент върху способностите и работата в мрежа в областта на правоприлагането, посредством съсредоточаване върху основните заплахи (големи, лошо обезопасени запаси; липса на информация; увеличаване на незаконния трафик; широко разпространено незаконно притежание). По-специално резултатите от проекта ще бъдат:

- Засилено регионално сътрудничество, обмен на познания и споделяне на информация, водещи до по-голям капацитет за разработване на основано на факти създаване на политики;
- Подобрен капацитет за физическа сигурност и управление на запасите посредством подобрения в инфраструктурата в областта на сигурността, намаляване на излишъка и обучение;
- Повишен капацитет за маркиране, проследяване и поддържане на регистри;
- Намаляване на незаконното притежаване на огнестрелни оръжия и злоупотребата с тях посредством подкрепа за кампаниите за повишаване на осведомеността и за събиране;

Стратегията на проекта е основана на уникалния подход на SEESAC за изграждане и насърчаване на доверие и сътрудничество в региона като предпоставка за постигането на конкретна и измерима коренна промяна. По-специално, на регионално равнище, различните процеси, подпомагани от SEESAC, в които участват лица, изготвящи политики, и професионалисти на техническо равнище, се оказаха съществен елемент за осигуряването на среда, способстваща за трансфера на познания, обмена на експертен опит и споделянето на информация. Това послужи не само за повишаване на капацитета в региона, но и за нещо по-важно — изграждане на доверие и мостове за сътрудничество между институциите и отделните експерти. На свой ред атмосферата на професионално доверие дава възможност за напредък на национално равнище по въпросите, към чието решаване е насочен проектът: физическа сигурност и управление на запасите, включително намаляване на излишъка, както и маркиране, проследяване и поддържане на регистри, сътрудничество между правоприлагащите органи на оперативно равнище и трансгранично сътрудничество. Освен това подходът на регионално сътрудничество направи региона по-прозрачен и ефективен в

усилията му за контрол върху търговията с оръжия, което позволи на държавите от Югоизточна Европа да се нареждат сред най-прозрачните държави в световен план що се отнася до докладването относно трансферите на оръжие. Поради това проектът ще продължи да насърчава регионалното сътрудничество като основен елемент, благоприятстващ постигането на измерими резултати.

Географският обхват на проекта е Югоизточна Европа, като преките бенефициери по проекта са Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Република Молдова, Черна гора, Сърбия и бившата югославска република Македония. Освен това проектът ще се стреми да улесни трансфера на знание и експертен опит към източноевропейските държави, работещи по същите, свързани с МОЛВ проблеми, по-специално Украйна и Беларус.

- 3.1. *Засилено регионално сътрудничество, обмен на знание и споделяне на информация, водещи до по-голям капацитет за разработване на основано на факти създаване на политики*

Цел

Допълнително укрепване на капацитета за изготвяне и прилагане на основани на факти политики за контрол на МОЛВ в съответствие с международните добри практики, включително международните стандарти за контрол на МОЛВ, като така се допринесе за намаляването на заплахата от незаконно разпространение на МОЛВ.

Описание

Стъпвайки на успешния подход за улесняване на работата в мрежа на регионално равнище, по-специално между органите за издаване на разрешения за трансфер на оръжие (по линия на регионалния процес на обмен на информация) и комисиите за МОЛВ, който доведе до по-голяма активност и по-добри политики, този компонент ще продължи да улеснява регионалното сътрудничество между комисиите за МОЛВ чрез редовни регионални заседания, обмен на информация и работа за събирането на данни и повишаването на капацитета за разработване на основана на факти политика. Работата по линия на този компонент ще доведе до повишен капацитет за изготвянето на политики посредством подобро събиране и подобрен анализ на данните, включително подробни проучвания; обмен на информация на регионално равнище; и по-добри познания и повишено разбиране относно сложния характер на проблематиката в областта на контрола на МОЛВ сред лицата, формиращи и провеждащи политики. Прозрачността на трансфера на оръжие също ще бъде повишена посредством интегрирането на регионалния процес на обмен на информация за трансфера на оръжие в процеса на сътрудничество между комисиите за МОЛВ и подкрепата за непрекъсната прозрачност за трансферите на оръжие в Югоизточна Европа. Освен това този компонент предвижда трансфера на придобития в Югоизточна Европа експертен опит към други региони с цел подпомагане на практическите действия на ЕС в други зони. Накрая, този компонент ще предостави и техническа помощ посредством целенасочени и конкретно заявени и имащи отношение към политиките научни изследвания и информационни бележки за лицата, изготвящи политики.

По-специално проектът предвижда непрекъснатото улесняване на регионалния процес за обмен на информация посредством:

- Официални регионални заседания на комисиите за МОЛВ и съответните органи за формиране на политики (два пъти в годината), с акцент върху обмена на информация, споделянето и стандартизирането на познанията, както и обучение;
- Трансфер на експертен опит към Беларус и Украйна чрез улесняване на участието в подбрани официални заседания и превод и разпространение на съществуващите инструменти за контрол на МОЛВ.

Освен това капацитетът за основано на факти разработване на политики ще бъде укрепен чрез:

- Подобряване и актуализиране на регионалната базова ситуация във връзка с МОЛВ чрез регионално проучване на МОЛВ (включително национални проучвания), като така ще се направи оценка на промените, настъпили от последното проучване (2006 г.), въз основа на по-добра методология;
- Укрепване на способностите за събиране и анализ на данни посредством разработването и непрекъснатото актуализиране на инструмент за мониторинг, основан на онлайн платформата на SEESAC „Targeting Weapons“, подсилен чрез редовното разпространение на изданието „SEE SALW Monitor“, в което се съчетават съответните данни и се дава възможност за проследяване на тенденциите;
- Укрепване на управлението на познанията чрез систематичното събиране на извлечените поуки и поддържането на онлайн платформата за обмен на информация и нейното подсилване посредством разработването на значими за политиките и специално заявени продукти на знанието;
- Предоставяне на технически консултации и експертен опит по заявка с оглед на укрепване на разработването, формулирането, приемането и прилагането на политиките.

С цел повишаване на ефективността на политиките за контрол на МОЛВ и за да се гарантира, че прилагането им подобрява сигурността както за жените, така и за мъжете, свързаното с пола измерение ще бъде интегрирано в политиките в областта на контрола на МОЛВ и по него ще се работи посредством технически консултации и експертен опит, разработване на продукти на знанието и обучение, със специален акцент върху домашното насилие.

Това ще се постигне посредством напълно приобщаващ към участие подход, в резултат на който се предоставя не само завършеният продукт, но и развитие на капацитет и подпомагане на приемането за ключовите институции, като по този начин се гарантира устойчивост на намесата.

Резултати от проекта/показатели за изпълнение:

Проектът ще спомогне за намаляването на рисковете от разпространение чрез укрепване на капацитета за формиране, приемане и прилагане на основани на факти политики за контрол на МОЛВ посредством:

- Публикуване на проучване за МОЛВ и установяване на актуализирана основна информация;
- Гарантиране на редовно събиране, анализ и разпространение на данни;
- Разработване или актуализиране на до 10 значими за политиката продукти на знанието;
- Улесняване на обмена на информация, трансфера и стандартизацията на знания;
- Предоставяне на технически консултации и развитие на капацитет чрез до 3 обучения;
- Организиране на до шест официални срещи на комисиите за МОЛВ;
- Улесняване на трансфера на познания;

3.2. *Подобрен капацитет за физическа сигурност и управление на запасите посредством подобрения в инфраструктурата в областта на сигурността, намаляване на излишъка и обучение*

Цел

Намаляване на риска от разпространение чрез повишаване на сигурността на запасите от оръжия и боеприпаси и намаляване на излишъка от запаси на МОЛВ и боеприпаси за тях в складовете.

Описание

От 2010 г. SEESAC използва успешно двустранен подход за 1) подобряване на сигурността на местата за съхранение и 2) изграждане на капацитета на персонала, на който са възложени задачите по управление на запасите, като значително се подобриха разпоредбите за сигурността и се намали рискът от нежелано разпространение на запасите от МОЛВ и боеприпаси за тях. В съответствие с всеобхватен подход към физическата сигурност и управлението на запасите на МОЛВ и боеприпаси за тях, през новия етап посоченият подход ще бъде разширен чрез сливането му с намаляването на излишъците, като така допълнително ще се намалят рисковете от разпространение. Ето защо проектът ще продължи да повишава сигурността на местата за съхранение на оръжия и боеприпаси в Югоизточна Европа чрез предоставяне на допълнителна конкретна техническа и инфраструктурна помощ, съответстваща на най-добрите международни практики и стандарти.

По линия на Решение 2013/730/ОВППС на Съвета сигурността във военните места за съхранение съществено се повиши, но същевременно SEESAC набеляза запасите на полицията и министерствата на вътрешните работи (МВР) като област, бъдеща безпокойство, поради липсата на капацитет за опазване, неадекватни способности за поддържане на регистрите и управление на запасите и по-усложнени системи, в които се включват оръжията за обучение, както и конфискуваните огнестрелни оръжия. Поради това този компонент ще подпомага министерствата на вътрешните работи и полицейските служби с оглед на:

- Повишаване на сигурността на запасите посредством икономически ефективни целенасочени подобрения на инфраструктурата в полицейските съоръжения за съхранение в Албания, Босна и Херцеговина, Република Молдова, Черна гора, Сърбия и Косово. При подобренията ще се постави акцент върху централните полицейски места за съхранение, както и върху помещенията за доказателства в основните полицейски управления с оглед на постигането на най-ефикасното и икономически ефективно повишаване на сигурността на запасите;

- Унищожаване на до 50 000 излишни и конфискувани МОЛВ в региона, както и до 500 000 единици боеприпаси за МОЛВ;
- Осигуряване на развитието на капацитет посредством обучение на регионален резерв от обучаващи лица в рамките на МВР и подпомагането на дейността им при националните обучения по физическа сигурност и управление на запасите въз основа на учебната програма на SEESAC, изпълнявана по линия на Решение 2013/730/ОВППС на Съвета.

Резултати от проекта/показатели за изпълнение:

В резултат на проекта ще се постигне съществено намаляване на уязвимите звена за разпространение на МОЛВ чрез укрепване на сигурността на запасите и съкращаване на бройката на излишните и на конфискуваните МОЛВ, експлозивни и боеприпаси, съхранявани от МВР и полицейските служби в Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Република Молдова, Черна гора и Сърбия:

- Укрепване на сигурността на централните места за съхранение (7) в съответствие с международните стандарти и добри практики;
- Повишаване на сигурността на помещенията за доказателства (15);
- Унищожаване на до 50 000 бройки конвенционално оръжие;
- Демилитаризиране и унищожаване на до 500 000 боеприпаси и експлозивни, изложени на риск от разпространение.

3.3. Повишен капацитет за маркиране, проследяване и поддържане на регистри

Цел

Намаляване на заплахата от незаконен трафик на огнестрелни оръжия чрез укрепване на капацитета за правоприлагане в Югоизточна Европа за маркиране и проследяване посредством подход на регионално сътрудничество, основан на засилено събиране, анализ и обмен на информация.

Описание

Като се има предвид увеличеният незаконен трафик на огнестрелни оръжия към Съюза, както и повишеното използване на огнестрелни оръжия от организираната престъпност и при терористични инциденти, разработването на солидни системи и механизми за събиране и обмен на информация е съществен елемент в усилията за борба с тази заплаха. Поради това през изминалите няколко години бяха положени съществени усилия за засилване на сътрудничеството, както и за повишаване на познанията и разбирането за явлениято трафик на оръжия, като същевременно бяха разработени ефикасни мерки за ограничаване на неблагоприятните последици. Посредством дълготрайната си работа в региона и по-специално чрез успешното прилагане на Решение 2013/730/ОВППС на Съвета, включително създаването и подпомагането на мрежата от експерти по огнестрелните оръжия в Югоизточна Европа (SEEFEN), SEESAC е на водещо място при полагането на такива усилия, действайки като инициатор на процесите на сътрудничество, като същевременно работи за повишаване на капацитета на правоприлагащите агенции за маркиране, проследяване и поддържане на регистри, включително посредством техническо съдействие и подпомагане за създаването и укрепването на системи за поддържане на регистри. Тази дейност ще надгражда върху основата, установена през предходния период, посредством:

- Допълнително укрепване на SEEFEN, като същевременно мрежата се използва като платформа за засилено сътрудничество между правоприлагащите агенции в Югоизточна Европа в борбата срещу незаконния трафик на МОЛВ и боеприпаси за тях. По-специално мрежата SEEFEN ще бъде подпомагана посредством непрекъснатото съдействие за провеждане на заседания на експертно равнище (два пъти на година) и укрепването на обмена на информация. Освен това експертите по огнестрелни оръжия ще бъдат подпомогнати с целево обучение и технически консултации в допълнение към икономически ефективно подбрано предоставяне на техническа помощ посредством осигуряването на оборудване (вносни машини за маркиране) за правоприлагащите агенции;
- Подпомагане на създаването, във всички седем бенефициери, на основни центрове по огнестрелни оръжия — централни звена за събиране и анализ на информация, подпомагащи разследващите органи и прокуратурата и осигуряващи възможност за изграждането и актуализирането на основана на разузнавателни данни картина на трафика на огнестрелни оръжия от и през Югоизточна Европа;

- надграждайки работата, извършена за укрепване на системите за регистрация и способностите за балистични разузнавателни данни, както и препоръките от проучването за осъществимост на регионално равнище;
- тясно сътрудничество с iARMS на Интерпол с оглед на подпомагането на капацитета на полицейските служби в Югоизточна Европа за събиране, обработване и обмен на данни относно изгубени или откраднати МОЛВ.

Всички дейности на SEEFEN ще бъдат тясно координирани с усилията на Европол, европейските експерти по огнестрелно оръжие, генерална дирекция „Миграция и вътрешни работи“, Интерпол, Евроюст и Frontex и други заинтересовани участници и ще допринасят за тях. С тази част на проекта се оказва съдействие за укрепване на ефективната правова държава, ограничаването, регистрирането и измерването на количествата и търсенето на МОЛВ. Проектът е разработен в съответствие с Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с МОЛВ във всичките ѝ аспекти, Международния инструмент за проследяване, Протокола на ООН за огнестрелните оръжия, Директива 91/477/ЕИО на Съвета и Обща позиция 2008/944/ОВППС на ЕС, и следователно ще подобри прилагането им чрез подобряване на капацитета на институциите в Югоизточна Европа за маркиране, проследяване и поддържане на регистри на оръжия, като по-специално се съсредоточава върху способностите за създаването на вярна, основана на разузнавателни данни, картина, с оглед на разработването на ефективни мерки за борба със свързаната с трафика заплаха.

Резултати от проекта/показатели за изпълнение:

- Засилване и укрепване на работата на SEEFEN чрез организирането на шест заседания (два пъти годишно), като се поставя акцент върху работата в мрежа и обмена на информация между експертите по огнестрелни оръжия в областта на правоприлагането;
- Подобряване на онлайн платформата на SEEFEN за обмен на информация;
- Укрепване на способностите на членовете на SEEFEN посредством целенасочени обучения и предоставяне на техническа и консултантска помощ;
- Създаване и функциониране на основни центрове по огнестрелни оръжия във всички седем бенефициери;
- Повишаване на криминалистичните способности за проследяване;
- Създаване на ефективна система за маркиране вследствие на доставянето на машини за маркиране;
- Укрепване на капацитета за обмен на информация и свързани с огнестрелните оръжия разузнавателни данни в Югоизточна Европа;

3.4. *Намаляване на незаконното притежаване на огнестрелни оръжия и злоупотребата с тях посредством подкрепа за кампаниите за повишаване на осведомеността и за събиране*

Цел

Повишаване на регионалната сигурност чрез борба с широкомащабното незаконно притежаване на огнестрелни оръжия посредством повишаване на осведомеността и кампании за събиране.

Описание

Наследството от конфликтите в миналото, както и традиционната привързаност към оръжията сред населението в Югоизточна Европа, са породили сериозен проблем, свързан с широкомащабното притежание на незаконни оръжия (предполага се, че достигат няколко милиона единици). Това поражда сериозна заплаха за мира и стабилността не само в региона, но и отвъд него. Въпреки известни успехи на усилията в миналото за ограничаването му, незаконното притежание продължава да е съществено в целия регион, като представлява потенциал за захранване на потока на незаконния трафик към Съюза. При все това този проблем изисква дългосрочно решение, като се постави акцент върху променящите се нагласи и възприятия посредством устойчиви целенасочени действия. Сложното естество на проблема налага преосмисляне на предприеманите досега подходи и необходимостта от сериозен анализ на основните данни относно причините, поради които лицата са привързани към незаконните оръжия. Предходният етап разкри необходимостта от устойчиви усилия за информиране и повишаване на осведомеността с оглед на намаляването на незаконното притежание на огнестрелни оръжия, което продължава да бъде една от най-непосредствените заплахи. Поради това този компонент предлага по-устойчиво усилие за повишаване на осведомеността относно заплахите, породени от незаконното притежание, както и повишаване на дела на предадените МОЛВ чрез използването на иновативни методологии и подходи, ориентирани към гражданите. Това ще се извърши посредством:

- Регионално проучване за установяване на всеобхватно разбиране на явлениято, на което е основано незаконното притежание на оръжия;

- Разработване и осъществяване на иновативни кампании за повишаване на осведомеността и (по възможност) за събиране с цел намаляване на равнищата на незаконно притежание.

Дейностите ще бъдат осъществявани в партньорство с широк брой институции и организации на гражданското общество, като по този начин се създаде основа за дългосрочни усилия за справяне с този проблем.

Резултати от проекта/показатели за изпълнение:

Проектът ще допринесе за цялостното намаляване на търсенето и притежаването на незаконни оръжия посредством:

- Подобряване на разбирането на явлението незаконно притежание чрез задълбочено проучване на нагласите;
- Повишаване на осведомеността за заплахите, породени от незаконното притежание на оръжия, боеприпаси и взривни вещества, посредством провеждането на кампании на регионално равнище;

4. Бенефициери

Преките бенефициери по проекта ще бъдат националните институции, отговарящи за контрола на МОЛВ в Югоизточна Европа. С оглед на управлението на запасите за министерствата на вътрешните работи и полицейските служби на Република Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Република Молдова, Черна гора, Сърбия и бившата югославска република Македония ще бъде от полза развитието на капацитета, подобрената инфраструктура на обектите за съхранение и помощта за намаляване на запасите. Тези министерства ще бъдат също преките бенефициери на подобрените способности за маркиране, проследяване и поддържане на регистри за МОЛВ и ще имат полза от регионалната мрежа на експертите по огнестрелни оръжия. И накрая, за комисиите за МОЛВ и другите институции, които отговарят за контрола на МОЛВ в Югоизточна Европа, ще бъде от полза обучението и обмена на информация, както и регионалното сътрудничество. Освен това основните институции, на които е възложен контролът върху МОЛВ в Беларус и Украйна, ще се възползват от ограничен и целенасочен трансфер на знания.

Предложените дейности са изцяло в съответствие с националните приоритети за контрол на МОЛВ, като се ползват с подкрепата на националните органи за контрол на МОЛВ, които показват своята съпричастност и ангажираност с постигането на резултатите по проекта.

Като цяло населението на държавите в Югоизточна Европа и Съюза, които са изложени на риск от широко разпространение на МОЛВ, ще има непряка полза от този проект, тъй като рискът ще намалее.

5. Видимост на Съюза

SEESAC взема всички необходими мерки за огласяването на факта, че действието е финансирано от Съюза. Тези мерки се осъществяват в съответствие с Наръчника за комуникацията и визуалната идентификация при външните дейности на Европейския съюз на Комисията. По този начин SEESAC ще осигури видимост на приноса на ЕС с използване на подходяща запазена марка и методи за популяризиране, изтъкване на ролята на Съюза, осигуряване на прозрачност на неговите действия и повишаване на осведомеността за основанията на решението, както и за подкрепата на решението от страна на ЕС и за резултатите от тази подкрепа. Знамето на Европейския съюз ще фигурира на видно място в изготвените материали в рамките на проекта в съответствие с насоките на Европейския съюз за точното използване и възпроизвеждане на знамето.

Предвид факта, че планираните дейности значително се различават като обхват и естество, ще се използва набор от инструменти за популяризиране, включително: традиционни медии, уебсайт, социални медии и информационни и рекламни материали, включително информационни графики, брошури, новинарски бюлетени, съобщения за печата и други по целесъобразност. Публикациите, обществените прояви, кампаниите, оборудването и строителните дейности по проекта ще бъдат обозначени със съответното лого. За да се увеличи допълнително въздействието, като се повиши осведомеността на различните национални правителства и на обществеността, международната общност, местните и международните медии, с всяка от целевите групи по проекта ще се общува на съответния език. Специален акцент ще бъде поставен върху отразяването в новите медии и в интернет.

6. Продължителност

Въз основа на опита от прилагането на Решение 2010/179/ОВППС на Съвета и предвид регионалния обхват на проекта, броя на бенефициерите и броя и сложността на планираните дейности, времевата рамка за изпълнение е 36 месеца.

7. **Общи положения**

Техническото изпълнение на това действие е поверено на ПРООН, действаща от името на SEESAC — регионалната инициатива, която функционира с мандата на ПРООН и Регионалния съвет за сътрудничество, наследник на Пакта за стабилност за Югоизточна Европа. SEESAC е изпълнителното звено на Регионалния план за изпълнение при борбата с разпространението на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и в това си качество представлява основният център на дейностите, свързани с МОЛВ, в Югоизточна Европа.

ПРООН, действаща от името на SEESAC, носи цялостната отговорност за изпълнението на дейностите по проекта и за отчетност на изпълнението на проекта. Предвидено е проектът да продължи три години (36 месеца).

8. **Партньори**

SEESAC ще изпълнява пряко действието в тясно сътрудничество с комисиите за МОЛВ, както и министерствата на вътрешните работи на Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Република Молдова, Черна гора, Сърбия и бившата югославска република Македония. Сериозно участие ще вземат други имащи отношение институции, по-специално по действия 3.4, в съответствие с утвърдения многостранен всеобхватен подход към контрола на МОЛВ.

9. **Докладване**

Докладването, в описателната и във финансовата част, обхваща цялото действие, описано в съответното специално споразумение за принос и приложения към него бюджет, независимо дали действието е изцяло финансирано или съфинансирано от Комисията.

На всяко тримесечие се подават описателни отчети за напредъка, за да се записва и наблюдава напредъкът по постигането на ключови резултати.

10. **Прогнозен бюджет**

Общите прогнозни разходи по финансирания от Съюза проект възлизат на 6 508 136 EUR.
